EUROOPA
KOMISJON

Strasbourg, 16.12.2025
COM(2025) 1021 final

2025/0409 (COD)

Lihtsustamise koondpakett

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse nõukogu direktiivi 98/58/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ seoses toidu- ja söödaohutusnõuete lihtsustamise ja tugevdamisega ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Ettepanek on osa Euroopa Komisjoni põllumajandus- ja toidualases visioonis välja kuulutatud valdkondade ülesest õigusaktide lihtsustamise paketist,[1] mille eesmärk on vähendada tarbetut regulatiivset koormust ning säilitada samas toidu- ja söödaohutuse ning inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse kõrged standardid. Täpsemalt soovitakse käesoleva algatusega lihtsustada järgmiste õigusaktidega ette nähtud teatavaid sätteid ja menetlusi.

Direktiiv 2009/128/EÜ[2]: droone[3] on võimalik kasutada sihipärasemaks pestitsiididega töötlemiseks ning teatavates olukordades võivad droonid kujutada operaatorile ja keskkonnale väiksemat ohtu kui maapinnal kasutatav taimekaitsetehnoloogia. Praegu on need siiski hõlmatud direktiivi 2009/128/EÜ kohase õhust pritsimise üldise keeluga ning individuaalsete erandite tegemine ja saamine droonide kasutamiseks tekitab professionaalsetele kasutajatele ja liikmesriikide pädevatele asutustele märkimisväärset halduskoormust. See leiti 2022. aastal tehtud direktiivi hindamisel olevat kõige suurem koormus[4]. Kuna võimalused pihustada pestitsiide droonide abil laienevad, kasvab selle koormuse mõju ning see takistab kõnealuse uuendusliku tehnoloogia arendamist ja kasutuselevõttu ELis. Põllumajanduse ja kalanduse nõukogu 2024. aasta detsembri istungil toetas mitu liikmesriiki dokumenti,[5] milles taotleti, et direktiivi lisatakse teatavad droonide kasutamist hõlbustavad kriteeriumid, näiteks komisjoni eelmises ettepanekus[6] (mis on nüüdseks tagasi võetud[7]) juba kindlaks määratud kriteeriumid. Seepärast tehakse ettepanek lisada direktiivi liikmesriikide jaoks võimalus teha üldine erand õhust pritsimise keelust selliste teatavate droonitüüpide puhul, mille komisjon määrab kindlaks delegeeritud õigusaktis. Pestitsiidide pritsimine droonidelt eeldaks, et kõnealuste taimekaitsevahendite pritsimiseks droonidelt oleks määruse (EÜ) nr 1107/2009 alusel antud sõnaselge luba. Seepärast volitab komisjon Euroopa Toiduohutusametit (EFSA) töötama välja juhenddokumenti riskihindamise kohta, mis on seotud määruse (EÜ) nr 1107/2009 kohase loa andmisega taimekaitsevahendite õhust pritsimiseks, ning konsulteerib EFSA ja liikmesriikidega sellise delegeeritud õigusakti ettevalmistamisel, milles loetletakse droonitüübid, mida võib õhust pritsimiseks kasutada. Pestitsiidide droonidelt pritsimise suhtes kohaldataks jätkuvalt ka muid direktiivi nõudeid, sealhulgas neid, mis reguleerivad väljaõpet

---

1 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Põllumajanduse ja toidu visioon. Kujundada üheskoos atraktiivne põllumajandus- ja toidusektor tulevastele põlvedele“, COM/2025/75, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52025DC0075.

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71–86, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/128/oj).

3 Droone nimetatakse käesolevas ettepanekus „mehitamata õhusõiduki süsteemideks“.

4 Study Supporting the Evaluation of Directive 2009/128/EC on the Sustainable Use of Pesticides and Impact Assessment of its possible revision: Final Report of the Evaluation, lk 78–79.

5 Põllumajanduse ja kalanduse nõukogu 9.–10. detsembri 2024. aasta istungi muude küsimuste punkt: vajadus kehtestada asjakohased õigusaktid droonide kasutamiseks, et aidata kaasa põllumajandussüsteemide vastupanuvõimele, https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-16521-2024-INIT/en/pdf

6 Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse taimekaitsevahendite säästvat kasutamist ja millega muudetakse määrust (EL) 2021/2115 (2022/0196 (COD)).

7 Komisjoni ettepanekute tagasivõtmine (ELT C, C/2024/3117, 6.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3117/oj).

ja seadmete kontrolli. Lisaks kohaldataks nende suhtes jätkuvalt muudes ELi õigusaktides[8] sätestatud üksikasjalikke nõudeid, sealhulgas kaugpilootide pädevuse, inimestele ja teistele õhusõidukitele tekkiva ohu vähendamiseks kehtestatud käitamispiirangute ning kasutatavate droonitüüpide tehniliste parameetrite kohta.

Direktiiv 98/58/EÜ[9]: põllumajandusettevõtetes peetavate loomade heaolu käsitleva horisontaalse direktiivi kohaselt peavad põllumajandusloomade omanikud või pidajad praegu pidama arvestust loomade ravi ja surmajuhtumite arvu kohta. Sarnast arvestuse pidamist nõutakse vastavalt veterinaarravimite määruses ja loomatervise määruses. Kuigi *põllumajandus- ja toidualase visiooni*[10] raames kaalutakse loomade heaolu käsitlevate ELi õigusaktide ajakohastamisel võimalust lihtsustada õigusakte põllumajandustootjate jaoks üldiselt, välditakse käesoleva koondettepanekuga juba põllumajandustootjate arvestuse pidamise nõuete dubleerimist, kuna sellega seoses muudetakse direktiivi 98/58/EÜ.

Direktiiv 82/711/EMÜ[11] **ja direktiiv 85/572/EMÜ**[12]: määrusega (EÜ) nr 1935/2004[13] on ette nähtud toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete suhtes kohaldatav õigusraamistik. Selle määrusega asendati ja tunnistati kehtetuks nõukogu direktiiv 89/109/EMÜ.

Määruse (EÜ) nr 1935/2004 artikli 5 lõikega 1 on komisjonile antud õigus võtta erimeetmeid seoses kõnealuse määruse I lisas loetletud materjalide ja esemetega. Kuni komisjoni poolt toiduga kokkupuutuvaid plastmaterjale käsitleva erimeetme vastuvõtmiseni ei tunnistatud määrusega nr 1935/2004 kehtetuks nõukogu direktiive 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ, milles on sätestatud toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud plastmaterjalide ja -esemete koostisainete migratsiooni testimiseks vajalikud põhireeglid, sealhulgas konkreetsete toidugruppide puhul selleks kasutatavate mudelainete loetelu.

Komisjoni 14. jaanuari 2011. aasta määrus (EL) nr 10/2011[14] võeti vastu toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud plastmaterjale ja -esemeid käsitleva erimeetmena. Määrus nr 10/2011 hõlmab direktiividega 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ reguleeritud küsimusi. Seepärast on õiguskindluse huvides asjakohane tunnistada direktiivid 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ kehtetuks.

---

8 Vt nt komisjoni 24. mai 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/947 mehitamata õhusõidukite käitamise normide ja menetluste kohta (ELT L 152, 11.6.2019, lk 45); komisjoni 12. märtsi 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/945 mehitamata õhusõidukite süsteemide ja mehitamata õhusõidukite süsteemide kolmandate riikide käitajate kohta (ELT L 152, 11.6.2019, lk 1).

9 Nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiiv 98/58/EÜ, mis käsitleb põllumajandusloomade kaitset (EÜT L 221, 8.8.1998, lk 23–27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/58/oj).

10 https://agriculture.ec.europa.eu/overview-vision-agriculture-food/vision-agriculture-and-food_et

11 Nõukogu 18. oktoobri 1982. aasta direktiiv 82/711/EMÜ, millega sätestatakse toiduga kokkupuutumiseks mõeldud plastmaterjalide ja -esemete koostisainete migratsiooni testimiseks vajalikud põhireeglid (EÜT L 297, 23.10.1982, lk 26–30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1982/711/oj).

12 Nõukogu 19. detsembri 1985. aasta direktiiv 85/572/EMÜ, millega sätestatakse toiduga kokkupuutumiseks mõeldud plastmaterjalide ja -esemete koostisainete migratsiooni testimiseks kasutatavate mudelainete nimekiri (EÜT L 372, 31.12.1985, lk 14–21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1985/572/oj).

13 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1935/2004 toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete kohta, millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/590/EMÜ ja 89/109/EMÜ (ELT L 338, 13.11.2004, lk 4–17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1935/oj).

14 Komisjoni 14. jaanuari 2011. aasta määrus (EL) nr 10/2011 toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud plastikmaterjalide ja -esemete kohta, EMPs kohaldatav tekst (ELT L 12, 15.1.2011, lk 1–89, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/10/oj).

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Direktiivi 2009/128/EÜ muudatused on kooskõlas kõnealuse direktiivi üldiste eesmärkidega, milleks on vähendada pestitsiidide kasutamisest inimeste tervisele ja keskkonnale tulenevaid riske ja mõju. Droonide ulatuslikum kasutamine vajalike kaitsemeetmete abil võimaldaks taimekaitsevahendeid sihipäraselt õhust pritsida, parandaks operaatorite ohutust ning vähendaks pestitsiidide üldist kasutamist ja nendega seotud riske.

Kuna loomade tervise ja heaolu kaitsemeetmed on endiselt jõus, on direktiivi 98/58/EÜ muutmine kooskõlas kõnealuse direktiivi üldeesmärgiga, milleks on kaitsta loomade heaolu põllumajandusettevõtetes.

Kuna määrus (EL) nr 10/2011 hõlmab direktiividega 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ reguleeritud küsimusi, tunnistatakse need direktiivid õiguskindluse huvides kehtetuks.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Sihipärasema kasutamise korral on droonide mõju pestitsiidide vähendamisele täppispõllumajanduse osana kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärgiga, mille kohaselt kõik ELi poliitikavaldkonnad peaksid aitama kaasa Euroopa looduskapitali säilitamisele ja taastamisele[15].

2022. aasta novembris võttis komisjon vastu *droonistrateegia 2.0*. Selles märgitakse, et kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste sambaga peaks majanduse digitaliseerimine tugevdama liidu konkurentsivõimet ja andma inimestele võimaluse kasutada uue põlvkonna tehnoloogiat, jätmata mitte kedagi kõrvale. Elujõulise drooniökosüsteemi abil on võimalik saada kasu Euroopa teadusuuringutest, innovatsioonist ja ettevõtlusest, et saavutada Euroopa rohelise kokkuleppe ja programmi „Digitaalne Euroopa“ eesmärgid täielikus kooskõlas Euroopa uue majanduskasvu strateegiaga[16].

Droonistrateegias 2.0 esitatakse 2030. aastaks selge visioon ulatuslikust suures osas automatiseeritud ja digitaalselt ühendatud taskukohasest, ohutust, turvalisest ja keskkonnahoidlikust droonide käitamisest mitmes liikmesriigis. Visiooni eesmärk on muuta ELi droonitööstus elujõuliseks ning ELi kodanikele ja ettevõtjatele kättesaadavaks ning kaasata selleks aktiivselt igas suuruses osalejaid. Drooniökosüsteem pakub töökohti, edendab ja kaitseb Euroopa tehnoloogilist oskusteavet ning loob kasvuvõimalusi ELi majandusele tervikuna[17]. Direktiivi 2009/128/EÜ sihipärased muudatused, millega lubatakse droone kasutada, ilma et selleks oleks vaja taotleda individuaalset erandit, edendaksid neid ulatuslikumaid majanduskasvu eesmärke.

Direktiivi 2009/128/EÜ kavandatud muudatus on kooskõlas ka komisjoni teatises rakendamise ja lihtsustamise kohta esitatud eesmärgiga vähendada radikaalselt inimeste, ettevõtjate ja haldusasutuste regulatiivset koormust, suurendada jõukust ja vastupanuvõimet ning teha kättesaadavaks võimalused, innovatsioon ja majanduskasv[18].

---

15 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“, COM(2019) 640 final, EUR-Lex – 52019DC0640 – ET – EUR-Lex (europa.eu).

16 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Droonistrateegia 2.0 – arukas ja säästev mehitamata õhusõidukite ökosüsteem Euroopas“ (COM(2022) 652 final).

17 *Samas*.

18 Euroopa Komisjon 2024–2029, „Lihtsam ja kiirem Euroopa“: teatis rakendamise ja lihtsustamise kohta.

Arvestuse pidamist käsitlevate paralleelsete nõuete kaotamisega nähakse direktiivi 98/58 muudatusega ette sujuvam ja sidusam raamistik, mis lihtsustab nõuete täitmist põllumajandustootjate jaoks ja tagab selgema õigusliku aluse nende täitmise tagamiseks pädevate asutuste poolt. See on kooskõlas komisjoni üldise sihiga vähendada halduskoormust ning tema eesmärgiga tagada loomade heaolu käsitlevate ELi eeskirjade parem järgimine ja täitmise tõhus tagamine.

Tunnistades kehtetuks direktiivid 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ, mille sisu on praegu reguleeritud määrusega (EL) nr 10/2011, võtab komisjon arvesse parema õigusloome põhimõtteid ja tagab toiduga kokkupuutuvate plastmaterjalide valdkonnas tegutsevatele ettevõtjatele õiguskindluse.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 43 lõige 2, artikkel 114 ja artikli 192 lõige 1.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt võtab liit valdkondades, mis ei kuulu tema ainupädevusse, meetmeid ainult niisuguses ulatuses ja siis, kui liikmesriigid ei suuda kavandatava meetme eesmärke piisaval määral saavutada. Selleks et lahendada probleeme, mille põhjuseks on pestitsiidide õhust pritsimisega seotud individuaalsete taotluste menetlemisest tulenev halduskoormus, on vaja muuta direktiivi 2009/128/EÜ, mida saab teha ainult ELi tasandil. Samuti tuleb muuta direktiivi 98/58/EÜ, et vältida surmajuhtumite ja veterinaarravimite kasutamise arvestuse pidamise nõuete dubleerimist, mida saab teha ainult ELi tasandil. Lisaks on direktiivide 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ kehtetuks tunnistamine õiguskindluse tagamiseks võimalik üksnes ELi tasandil. Seepärast järgitakse subsidiaarsuse põhimõtet.

• Proportsionaalsus

Algatus ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik lihtsustamise ja koormuse vähendamise eesmärkide saavutamiseks ega vähenda seejuures inimeste tervise ja keskkonna kaitset.

Ettepanekuga muudetakse direktiivi 2009/128/EÜ ja direktiivi 98/58/EÜ üksnes ulatuses, mis on vajalik eespool kirjeldatud eesmärkide saavutamiseks.

Direktiivid 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ tunnistatakse kehtetuks, kuid nende sisu reguleeritakse praegu määrusega (EL) nr 10/2011.

• Vahendi valik

Läbivaatamise ettepanek on seadusandlik ettepanek, kuna asjaomased muudetavad / kehtetuks tunnistatavad direktiivid võeti vastu kaasotsustamismenetluse / seadusandliku tavamenetluse teel. Kuna käesoleva seadusandliku koondettepanekuga muudetakse kahte direktiivi ja tunnistatakse kehtetuks veel kaks direktiivi, on kõige asjakohasem õigusakt direktiiv.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Käesolevale ettepanekule on lisatud komisjoni talituste töödokument, mis sisaldab üksikasjalikku ülevaadet direktiivide 2009/128/EÜ ja 98/58/EÜ kavandatud muudatuste positiivsest mõjust, tuginedes olemasolevatele andmetele ning tagasisidekorje ja varasemate analüüside käigus kogutud teabele. Sealhulgas tuginetakse direktiivi 2009/128/EÜ järelhindamisele, mis viidi läbi 2020. aasta maist kuni 2022. aasta juunini[19] ning mis oli osa kombineeritud hindamisest ja mõjuhinnangust direktiivi võimalikuks läbivaatamiseks.

Direktiivide 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ kehtetuks tunnistamine ei nõua mõjuhinnangut ega konsulteerimist sidusrühmadega, kuna direktiivid asendatakse uuemate õigusaktide sätetega.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Pärast 2022. aastal lõpule viidud komisjoni toimivuskontrolli on sidusrühmad väljendanud muret loomade heaolu käsitlevatest kehtivatest ELi õigusaktidest tuleneva halduskoormuse üle. Näiteks toimivuskontrolli toetanud avalikus konsultatsioonis pidas 75 % ettevõtjatest ja äriorganisatsioonidest (495 organisatsiooni 660st) loomade heaolu käsitlevaid kehtivaid õigusnorme põllumajandustootjate jaoks liiga koormavaks ja/või kulukaks. Sidusrühmade küsitlustes, mis korraldati samuti toimivuskontrolli toetamiseks, viitas üks äriorganisatsioon konkreetselt probleemidele, mis on seotud arvestuse pidamisega põllumajandusettevõtte tasandil[20]. Nagu eespool märgitud, leiti direktiivi 2009/128/EÜ 2022. aastal läbi viidud hindamisel,[21] et üksikute eranditega kaasnev halduskoormus on kõige suurem.

Eespool selgitatud põhjustel ei kehti see direktiivide 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Sidusrühmad on teinud erinevaid lihtsustamisettepanekuid, mis hõlmavad direktiivi 2009/128/EÜ kohasest õhust pritsimise keelust tuleneva ülemäärase halduskoormuse kõrvaldamist ning direktiivi 98/58/EÜ kohast loomade ravi ja surmajuhtumite arvuga seotud arvestuse pidamist käsitlevate paralleelsete nõuete kõrvaldamist. Lisaks on komisjon saanud teavet selle teema mõistmiseks direktiivi 2009/128/EÜ rakendamisel saadud kogemustest ja liikmesriikides tehtud komisjoni auditite tulemustest, samuti 2020. aasta maist kuni 2022. aasta juunini tehtud direktiivi 2009/128/EÜ järelhindamisest[22].

Eespool selgitatud põhjustel ei kohaldata seda direktiivide 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ kehtetuks tunnistamise suhtes.

---

19 Vt Study Supporting the Evaluation of Directive 2009/128/EC on the Sustainable Use of Pesticides and Impact Assessment of its possible revision: Final Report of the Evaluation.

20 Komisjoni talituste töödokument, „ELi loomade heaolu alaste õigusaktide toimivuskontroll“, SWD(2022) 329 final, lk 119.

21 Study Supporting the Evaluation of Directive 2009/128/EC on the Sustainable Use of Pesticides and Impact Assessment of its possible revision: Final Report of the Evaluation, lk 78–79.

22 Study Supporting the Evaluation of Directive 2009/128/EC on the Sustainable Use of Pesticides and Impact Assessment of its possible revision: Final Report of the Evaluation.

- **Mõjuhinnang**

Kavandatud lihtsustamismeetmed on väga tehnilist laadi. Eesmärkide saavutamiseks puuduvad elujõulised alternatiivid ning kavandatud meetmetega ei muudeta peamisi poliitikaeesmärke ega kehtestata olulisi uusi kohustusi. Seepärast ei annaks täielik mõjuhinnang lisaväärtust. Selle asemel on ettepanekule lisatud komisjoni talituste analüütiline töödokument. Dokumendis selgitatakse üksikasjalikult kavandatud meetmeid ning esitatakse nende aluseks olevad tõendid, analüüs ja sidusrühmade seisukohad ning ühtlasi hinnatakse võimalikku kulude kokkuhoidu.

Lisaks põhineb direktiivi 2009/128/EÜ muutmise ettepanek hiljutisel mõjuhinnangul,[23] mille komisjon tegi vahemikus 2020. aasta maist kuni 2022. aasta juunini ja mis on seotud nüüdseks tagasi võetud ettepanekuga võtta vastu määrus taimekaitsevahendite säästva kasutamise kohta[24].

Eespool selgitatud põhjustel ei kohaldata seda direktiivide 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ kehtetuks tunnistamise suhtes.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Käesolev ettepanek on osa Euroopa Komisjoni võetud kohustusest vähendada ELi elanike, ettevõtjate ja haldusasutuste regulatiivset koormust, et suurendada ELi jõukust ja vastupanuvõimet. Seepärast on ettepaneku eesmärk lihtsustada toidu- ja söödaohutust käsitlevaid õigusakte ning vähendada ettevõtjate ja ametiasutuste tarbetut koormust ja kulusid, kahjustamata seejuures inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitset.

- **Põhiõigused**

Ettepanekus austatakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigusi ning järgitakse selles tunnustatud põhimõtteid ja väärtusi. Ettevõtjate halduskoormuse vähendamine peaks tooma kaasa ühiskondliku kasu jõukuse loomise, tööhõive ja innovatsiooni näol. Samal ajal ei kahjusta ettepanek eesmärki tagada inimeste tervise ja keskkonna kõrgetasemeline kaitse.

4. MÕJU EELARVELE

See algatus ei too komisjonile kaasa lisakulusid.

5. MUU TEAVE

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Direktiivi 98/58/EÜ muudatuste puhul ei peeta ülevõtmist selgitavaid dokumente vajalikuks, kuna muudatustega loobutakse liikmesriikidele kehtestatud kohustustest ja ei looda uusi norme, mis tuleks siseriiklikku õigusesse üle võtta.

Ka direktiivi 2009/128/EÜ muudatuste puhul ei peeta ülevõtmist selgitavaid dokumente vajalikuks, sest ettepanekuga antakse komisjonile õigus võtta tulevikus vastu delegeeritud õigusakte.

---

23 Study Supporting the Evaluation of Directive 2009/128/EC on the Sustainable Use of Pesticides and Impact Assessment of its possible revision: Final Impact Assessment Report.

24 Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse taimekaitsevahendite säästvat kasutamist ja millega muudetakse määrust (EL) 2021/2115 (2022/0196 (COD)).

Direktiivide 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ kehtetuks tunnistamise puhul ei peeta ülevõtmist selgitavaid dokumente vajalikuks, kuna direktiivid asendati määrusega (EL) nr 10/2011, mis on vahetult kohaldatav alates selle kohaldamise kuupäevast.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

- Direktiiv 98/58/EÜ

Põllumajandusloomade omanikud või pidajad peavad praegu direktiivi 98/58/EÜ lisa punktide 5 ja 6 kohaselt pidama arvestust loomade ravi ja surmajuhtumite arvu kohta. Määruse (EL) 2019/6 artikkel 108 sisaldab üksikasjalikumaid arvestuse pidamise nõudeid toiduloomade omanikele või pidajatele ravimite kasutamise kohta. Määruse (EL) 2016/429 artikli 102 lõike 1 punkti d ja artikli 186 lõike 1 punkti d kohaselt peavad ettevõtjad pidama ja säilitama arvestust, mis sisaldab teavet loomade suremuse kohta nende ettevõtetes. Kehtestatud kohustusi tuleks lihtsustada, et vältida põllumajandustootjatele kehtestatud arvestuse pidamise nõuete dubleerimist. Seepärast tuleks direktiivi 98/58/EÜ lisa punktid 5 ja 6 välja jätta.

- Direktiiv 2009/128/EÜ

Direktiivi 2009/128/EÜ artikli 3 punktis 5 esitatud mõiste „õhust pritsimine“ määratlust ajakohastatakse, et lisada konkreetne viide mehitamata õhusõiduki süsteemidele (droonidele), ning mehitamata õhusõiduki süsteemide määratlus on esitatud artikli 3 uues punktis 5a.

Uue artikliga 9a antakse liikmesriikidele võimalus vabastada teatavat tüüpi mehitamata õhusõiduki süsteemid (droonid) direktiivi 2009/128/EÜ artikli 9 lõikes 1 sätestatud õhust pritsimise keelust, kui hindamisest nähtub, et riskid on samaväärsed või väiksemad kui riskid, mis tulenevad samal otstarbel maapinnal kasutatavatest taimekaitseseadmetest. See erand muutub võimalikuks pärast seda, kui komisjon on vastu võtnud delegeeritud õigusaktid, milles määratakse kindlaks sellele nõudele vastavad droonitüübid. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte.

- Direktiivid 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ

Direktiivid 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ tunnistatakse kehtetuks, kuna määrusega (EL) nr 10/2011 reguleeritakse nende sisu alates määruse kohaldamise kuupäevast.

2025/0409 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse nõukogu direktiivi 98/58/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ seoses toidu- ja söödaohutusnõuete lihtsustamise ja tugevdamisega ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2, artiklit 114 ja artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/128/EÜ[1] on sätestatud pestitsiidide (taimekaitsevahendite) säästva kasutamise õigusraamistik. Direktiivi 2009/128/EÜ artikli 9 lõikes 1 on sätestatud pestitsiidide õhust pritsimise keeld. Direktiivi artikli 9 lõigetega 2–6 lubatakse teatavatel tingimustel teha sellest keelust üksikuid erandeid.

(2) Alates direktiivi 2009/128/EÜ jõustumisest saadud kogemustest nähtub, et pestitsiidide õhust pritsimise keelust üksikute erandite tegemise menetlus toob professionaalsetele kasutajatele kaasa märkimisväärse halduskoormuse ning see aeglustab ja piirab selliste tehnoloogialahenduste väljatöötamist, millega võimaldada inimeste tervisele ja keskkonnale ohutumaid valikuid. Teatavat tüüpi mehitamata õhusõiduki süsteemid (mida tavaliselt nimetatakse droonideks) suudavad teatavatel tingimustel minimeerida operaatori kokkupuudet pestitsiidide kasutamisega põllul ja võimaldada professionaalsetel kasutajatel pestitsiide sihipärasemalt kasutada. Sellised mehitamata õhusõiduki süsteemid aitavad tõenäoliselt vähendada pestitsiidide kasutamist ning seega vähendada ka riske inimeste tervisele ja keskkonnale võrreldes maismaal kasutatavate taimekaitseseadmetega. Seepärast on asjakohane lubada liikmesriikidel teha seda tüüpi mehitamata õhusõiduki süsteemidele teatavatel tingimustel erand direktiivis 2009/128/EÜ sätestatud õhust pritsimise keelust.

(3) Inimeste tervise ja keskkonna kaitse tagamiseks on asjakohane nõuda, et sellist erandit saab kohaldada üksnes juhul, kui pestitsiidid on sõnaselgelt lubatud õhust pritsimiseks mehitamata õhusõiduki süsteemide abil. Selline mehitamata õhusõiduki süsteemide abil õhust pritsitavate pestitsiidide sõnaselge lubamine tagaks, et loa andmise protsessi

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71–86, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/128/oj).

osana hinnatakse põhjalikult kõiki võimalikke riske inimeste tervisele ja keskkonnale, mis tulenevad kokkupuutest selliste pestitsiididega. Kuna pestitsiididele lubade andmist reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1107/2009,[2] peaks komisjon volitama Euroopa Toiduohutusametit (EFSA) töötama määruse (EÜ) nr 1107/2009 alusel välja juhenddokumendi mehitamata õhusõiduki süsteemide abil töötlemiseks kasutatavate pestitsiidide riskihindamise kohta, et tagada tõhusa kaitsemeetmete raamistiku olemasolu.

(4) Mehitamata õhusõiduki süsteemide käitamist reguleeriv õigusraamistik hõlmab selliseid õigusakte nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1139[3] ja komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/947[4]. Kõnealuses õigusraamistikus ei ole kindlaks määratud selliste mehitamata õhusõiduki süsteemide tüüpe, mis võiksid olla professionaalsete kasutajate poolt pestitsiidide õhust pritsimise jaoks asjakohased. Seetõttu on lisaks konkreetsete suuniste väljatöötamisele selliste pestitsiidide riskihindamise kohta, mida võidakse töötlemiseks kasutada mehitamata õhusõiduki süsteemide abil, vaja kindlaks määrata mehitamata õhusõiduki süsteemide tüübid, mille puhul on riskid inimeste tervisele ja keskkonnale väiksemad või samaväärsed kui riskid, mis tulenevad samal otstarbel maapinnal kasutatavatest taimekaitseseadmetest.

(5) Selleks et teha kindlaks mehitamata õhusõiduki süsteemide tüübid, mida võib kasutada pestitsiididega töötlemiseks, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte direktiivi 2009/128/EÜ täiendamiseks, et määrata kindlaks mehitamata õhusõiduki süsteemide tüübid, mille puhul on riskid väiksemad või samaväärsed kui riskid, mis tulenevad samal otstarbel maapinnal kasutatavatest taimekaitseseadmetest. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, peaksid Euroopa Parlament ja nõukogu saama kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nendel ekspertidel peaks olema pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse selliste delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

(6) Võttes arvesse vajadust kõrvaldada allesjäänud teadmiste- ja andmelüngad, enne kui on võimalik kindlaks määrata mehitamata õhusõiduki süsteemide tüübid, mille puhul on riskid väiksemad või samaväärsed kui riskid, mis tulenevad samal otstarbel maapinnal kasutatavatest taimekaitseseadmetest, on asjakohane anda komisjonile aega konsulteerida EFSA ja liikmesriikidega, et valmistada ette delegeeritud õigusakt, milles määratakse kindlaks selliste mehitamata õhusõiduki süsteemide tüübid, mille

---

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj).

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj).

[4] Komisjoni 24. mai 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/947 mehitamata õhusõidukite käitamise normide ja menetluste kohta (ELT L 152, 11.6.2019, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/947/oj).

võib õhust pritsimise keelust vabastada. Komisjonile tuleks anda õigus võtta kooskõlas artikliga 20a vastu delegeeritud õigusakt, et määrata kindlaks sellised mehitamata õhusõiduki süsteemide tüübid, mille puhul on võimalik kindlaks teha, et pestitsiididega kokkupuutest inimeste tervisele ja keskkonnale tulenevad riskid on samaväärsed või väiksemad kui riskid, mis tulenevad samal otstarbel maapinnal kasutatavate taimekaitseseadmete kasutamisest. Käesoleva delegeeritud õigusakti vastuvõtmine peaks olema eeltingimuseks sellele, et liikmesriigid saaksid vabastada seda tüüpi mehitamata õhusõidukite süsteemid õhust pritsimise keelust. Kuni on kindlaks määratud selliste mehitamata õhusõiduki süsteemide tüübid, mille puhul võib õhust pritsimise keelu suhtes erandi teha, ja kuni liikmesriik on otsustanud vabastada need kindlakstehtud mehitamata õhusõiduki süsteemid õhust pritsimise keelust, on asjakohane jätkuvalt nõuda, et professionaalne kasutaja esitaks loataotlused kõigilt mehitamata õhusõiduki süsteemidelt õhust pritsimise kohta.

(7) Direktiivis 98/58/EÜ on sätestatud põllumajandusloomade kaitse miinimumnõuded. Põllumajandusloomade omanikud või pidajad peavad praegu direktiivi 98/58/EÜ lisa punktide 5 ja 6 kohaselt pidama arvestust loomade ravi ja surmajuhtumite arvu kohta. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/6[5] artikkel 108 sisaldab toiduloomade omanikele või pidajatele ette nähtud üksikasjalikumaid arvestuse pidamise nõudeid ravimite kasutamise kohta. Samal ajal peavad ettevõtjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429[6] artikli 102 lõike 1 punkti d ja artikli 186 lõike 1 punkti d kohaselt pidama ja säilitama arvestust, mis sisaldab teavet loomade suremuse kohta nende ettevõtetes. Seega sisalduvad direktiivi 98/58/EÜ lisa punktides 5 ja 6 puhul paralleelsed aruandluskohustused. Kehtestatud kohustusi tuleks lihtsustada, et vältida põllumajandustootjatele kehtestatud arvestuse pidamise nõuete dubleerimist. Seepärast tuleks direktiivi 98/58/EÜ lisa punktid 5 ja 6 välja jätta.

(8) Määrusega (EÜ) nr 1935/2004 on ette nähtud toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete suhtes kohaldatav õigusraamistik. Määruse (EÜ) nr 1935/2004 artikli 5 lõikega 1 on komisjonile antud õigus võtta erimeetmeid seoses kõnealuse määruse I lisas loetletud materjalide ja esemetega. Kuni toiduga kokkupuutuvaid plastmaterjale käsitleva erimeetme vastuvõtmiseni komisjoni poolt ei tunnistatud määrusega nr 1935/2004 kehtetuks nõukogu direktiive 82/711/EMÜ[7] ja 85/572/EMÜ,[8] milles on sätestatud toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud plastmaterjalide ja -esemete koostisainete migratsiooni testimiseks vajalikud põhireeglid, sealhulgas konkreetsete toidugruppide puhul selleks kasutatavate mudelainete loetelu. Komisjoni määrus (EL)

---

5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2019/6, mis käsitleb veterinaarravimeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/82/EÜ (ELT L 4, 7.1.2019, lk 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/6/oj).

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus) (ELT L 84, 31.3.2016, lk 1, ELI: : http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj).

7 Nõukogu 18. oktoobri 1982. aasta direktiiv 82/711/EMÜ, millega sätestatakse toiduga kokkupuutumiseks mõeldud plastmaterjalide ja -esemete koostisainete migratsiooni testimiseks vajalikud põhireeglid (EÜT L 297, 23.10.1982, lk 26–30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1982/711/oj).

8 Nõukogu 19. detsembri 1985. aasta direktiiv 85/572/EMÜ, millega sätestatakse toiduga kokkupuutumiseks mõeldud plastmaterjalide ja -esemete koostisainete migratsiooni testimiseks kasutatavate mudelainete nimekiri (EÜT L 372, 31.12.1985, lk 14–21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1985/572/oj).

nr 10/2011[9] võeti vastu toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud plastmaterjale ja -esemeid käsitleva erimeetmena. Kuna komisjoni määrus hõlmab direktiividega 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ reguleeritud küsimusi, on õiguskindluse huvides asjakohane direktiivid 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2009/128/EÜ muutmine

Direktiivi 2009/128/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. „õhust pritsimine“ – pestitsiididega töötlemine mehitatud õhusõidukilt või mehitamata õhusõiduki süsteemilt;“;

b) lisatakse punkt 5a:

„5a. „mehitamata õhusõiduki süsteem“ – mis tahes õhusõiduk, mis on varustatud pestitsiidide õhust pritsimise seadmetega ning mis lendab autonoomselt või kaugjuhtimise teel ilma piloodita pardal;“.

2) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Esimeses lõigus sätestatud keelust võib erandi teha üksnes kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 2–6 või artikliga 9a.“;

b) lõikes 2 asendatakse esimese lõigu esimene lause järgmisega:

„2. Erandina lõikest 1 võib õhust pritsimist lubada erandjuhtudel, kui on täidetud järgmised tingimused:“.

3) Lisatakse artikkel 9a:

„Artikkel 9a

Pestitsiidide õhust pritsimine mehitamata õhusõiduki süsteemidelt

1. Täiendava erandina artikli 9 lõikest 1 võivad liikmesriigid professionaalsete kasutajate puhul teha erandi kõnealuses artiklis sätestatud keelust pestitsiidide õhust pritsimiseks lõike 2 kohaselt kindlaks määratud mehitamata õhusõiduki süsteemidelt.

Pestitsiidide puhul, mida kasutatakse õhust pritsimiseks sellistelt mehitamata õhusõiduki süsteemidelt, annab liikmesriik määruse (EÜ) nr 1107/2009 alusel selliseks kasutamiseks sõnaselge loa pärast õhust pritsimisest tulenevate riskide erihindamist.

2. Komisjon võtab hiljemalt [*väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist]* kooskõlas artikliga 20a vastu käesolevat direktiivi täiendava delegeeritud õigusakti, et määrata kindlaks

[9] Komisjoni 14. jaanuari 2011. aasta määrus (EL) nr 10/2011 toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud plastikmaterjalide ja -esemete kohta, EMPs kohaldatav tekst (ELT L 12, 15.1.2011, lk 1–89, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/10/oj).

mehitamata õhusõiduki süsteemide tüübid, mille riskid on väiksemad või samaväärsed kui riskid, mis tulenevad samal otstarbel maapinnal kasutatavatest taimekaitseseadmetest.“

4) Artikkel 20 a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 20a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 5 lõikes 3, artikli 8 lõikes 7, artikli 9a lõikes 2, artikli 14 lõikes 4 ja artikli 15 lõikes 1 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile ajavahemikuks *[väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist]*. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 5 lõikes 3, artikli 8 lõikes 7, artikli 9a lõikes 2, artikli 14 lõikes 4 ja artikli 15 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes ([6]) sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 5 lõike 3, artikli 8 lõike 7, artikli 9a lõike 2, artikli 14 lõike 4 ning artikli 15 lõike 1 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

Artikkel 2

Direktiivi 98/58/EÜ muutmine

Direktiivi 98/58/EÜ I lisa punktid 5 ja 6 jäetakse välja.

Artikkel 3

Direktiivide 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ kehtetuks tunnistamine

1. Direktiivid 82/711/EMÜ ja 85/572/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates [*väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev*].

2. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena komisjoni määrusele (EL) nr 10/2011.

Artikkel 4

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi artikli 1 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt *[väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva]*. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi artiklite 2 ja 3 täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [*väljaannete talitus, palun lisada kuupäev: kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist*]. Kui liikmesriigid lõigetes 1 ja 2 osutatud normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 5

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 6

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*